

DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

HET VERDRAG VAN WENEN

843 : Verdun. 1648 : Westfalen. 1815 : Wenen.

Talrijke commissies werkten gedurende vele maanden aan het Verdrag van Wenen. Het werd dan eindelijk ondertekend op 8 juni 1815 d.w.z. tien dagen vóór de slag van Waterloo. Met dit verdrag ontstond een nieuwe kaart van Europa. Een nieuw Europa dus... Maar, de kaart van dit nieuw Europa zou nog vaak gewijzigd worden! Even kijken hoe ze er uit zag.

1. — HET EVENWICHT

DE nieuwe kaart van Europa moest het zo geroemde evenwicht van Europa herstellen en de vrede bewaren. Frankrijk was een gevaar voor de vrede; de ervaring had dit geleerd. Daar waar Frankrijk geen natuurlijke grenzen had, bv. in het noorden, werd er een bufferstaat opgericht. De bufferstaat werd gevormd door de Oostenrijkse Nederlanden (België), de Verenigde Provincies (Holland) en het vroegere prinsbisdom Luik. Men noemde de nieuwe staat het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden, en hij werd onder het gezag geplaatst van Willem I van Oranje-Nassau. Het was een machtige, rijke staat met mooie kolonies.

2. — DE COMPENSATIES

DAN werd de balans van winst en verlies opgemaakt. Oostenrijk verloor België en kreeg daarom Venetië en Lombardije als compensatie. Rusland nam Centraal Polen en Finland. Zweden, dat Finland verloor, kreeg Noorwegen. Denemarken, dat Noorwegen verloor, kreeg in ruil drie Duitse hertogdommen. Pruisen verloor Centraal Polen en kreeg daarom een stuk van Saksen en van Rijnland. Engeland nam de Kaap, Ceylon, Guyana, Malta...

3. — EUROPA KOOKTE

MEN had de geïnteresseerden vergeten te vragen of ze het er mee eens waren! De Italianen voelden er niet veel voor om Oostenrijkers te worden en de Nooren wilden van Zweden niets weten. Duitsland was in 39 kleine staten en Italië in 10 staten verdeeld! Wilden de Duitsers zich niet verenigen in één staat? En koesterden de Italianen niet hetzelfde verlangen? In dit perspectief gezien was het verdrag van Wenen kunst- en vliegwerk. Er zou niets van overblijven. Het nationalisme werd wakker, ieder volk zocht zijn weg en gans Europa kookte.

4. — KONINGEN...

HET verdrag van Wenen zette de wettelijke monarchen weer op de troon. Ze mochten het absolutisme of de alleenheerschappij opnieuw herstellen, d.w.z. dat ze mochten heersen als Turkse despoten! Het verdrag van Wenen zette dus de klok terug. Men wilde weerkeren naar het Europa van vóór de Revolutie, net alsof de Revolutie nooit had plaats gehad!

5. — NATIONAAL EN LIBERAAL

MAAR er was wel degelijk een Revolutie geweest. Ze had de ideeën van vrijheid en gelijkheid in Europa gebracht. Het verdrag van Wenen had geen rekening gehouden met deze gedachten en zo kwam het dat er een oppositie ontstond. Bewegingen die een nationaal en liberaal karakter hadden zouden uitgroeien tot een grote stroom. Het duurde niet lang of Europa stond weer op zijn kop!

(Wordt voortgezet.)